

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Jirím Jedličkou ve věci

navrhovatele: **OSMA-ČR-OJ024**, IČO 011 86 353
sídlem SNP 3876, 430 01 Chomutov
zastoupený advokátem JUDr. Lukášem Slaninou
sídlem Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha 5

za účasti **Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.**, IČO 494 54 561
sídlem třída Tomáše Bati 383, 760 49 Zlín
zastoupená advokátem Mgr. Ondřejem Kneblem
sídlem Korunní 1302/88, 101 00 Praha 10

o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady

takto:

- I. **Návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady obchodní společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., IČ 494 54 561, se sídlem: Zlín, třída Tomáše Bati 383, PSČ 760 49, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl B, vložka 1169, která se konala od 10:00 hod. v Hotelu Moskva, 2. etáž, Zlín, náměstí Práce 2512, PSČ 760 01, přijaté dne 16. 5. 2019 pod č.4 Schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018 ve znění:**

„Valná hromada schvaluje návrh představenstva na rozdělení zisku za rok 2018

v této podobě:

Zisk po zdanění: 19 904 816,54 Kč

Příděl do rezervního fondu: 995 240,83 Kč

Výplata dividend: 0 Kč

Nerozdělený zisk: 18 909 575,71 Kč,

se zamítá.

- II. **Navrhovatel je povinen zaplatit k rukám právního zástupce účastníka řízení, Mgr. Ondřeje Knebla, částku 49 368 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.**

Odůvodnění:

1. Návrhem doručeným soudu prvního stupně dne 26. 6. 2019 se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti konané dne 16. 5. 2019 od 10 hod. v hotelu Moskva ve Zlíně, a to usnesení o schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018. Tvrdil přitom, že k rozhodnému dni pro konání valné hromady byl a stále je minoritním akcionářem společnosti, a je proto aktivně legitimován k podání návrhu. Valná hromada sporným usnesením rozhodla o převedení veškerého zisku do rezervního fondu a na účet nerozděleného zisku, tedy žádný zisk nebyl rozdělen mezi akcionáře. Návrh sporného usnesení na rozdělení zisku byl podán představenstvem společnosti a byl obsažen již v pozvánce na valnou hromadu. Navrhovatel ještě před konáním valné hromady v návaznosti na obsah pozvánky zaslal společnosti přípis jí doručený dne 3. 5. 2019 a v něm vznesl proti danému návrhu protest a žádost o vysvětlení. Poukázal na to, že z vágního odůvodnění uvedeného návrhu v pozvánce není jasné, jaké konkrétní důležité důvody brání rozdělení zisku mezi akcionáře, když paušální poukaz představenstva, že zisk je třeba ponechat ve společnosti za účelem financování investic, nemůže obstát. Takové paušální tvrzení totiž nelze nijak přezkoumat. Z tohoto důvodu se navrhovatel domníval, že valná hromada byla svolána v rozporu s ust. § 407 odst. 1 písm. f) z. o. k. Navíc důvody pro nevyplacení zisku mezi akcionáře v daném případě nejsou dány. Společnost dlouhodobě nevyplácí dividendy a dosažený zisk rozděluje na různé fondy a na účet nerozděleného zisku. Z dosahovaných výsledků společnosti vyplývá, že je ve finančních možnostech společnosti rozdělit celý zisk mezi akcionáře. Společnost má vlastní kapitál ve výši cca 1,3 miliardy Kč, ážio a kapitálové fondy ve výši cca 60 000 000 Kč, fondy ze zisku ve výši cca 116 000 000 Kč, nerozdělený zisk ve výši cca 91 000 000 Kč a cizí zdroje toliko ve výši 105 000 000 Kč a peněžní prostředky na účtech ve výši cca 29 000 000 Kč. Vyplacení celého zisku ve výši 19 000 000 Kč tedy tvrzenou investiční politiku společnosti nemůže nijak ohrozit. Sporným usnesením valné hromady tedy došlo k porušení základního práva akcionáře na podíl na zisku dle ust. § 348 odst. 1 z. o. k., ke zneužití většiny hlasů ve společnosti a ke zneužití hlasovacích práv k újmě celku dle ust. § 244 z. o. k. a § 212 o. z., ke zneužití vlastnického práva, jehož hlavním účelem je poškodit jiného ve smyslu „ust. § 1012 z. o. k.“ a k porušení povinnosti představenstva odůvodnit návrh na rozdělení zisku ve smyslu ust. § 357 z. o. k. Z umělého zadržování zisku ve společnosti totiž těží jen určitá část akcionářů (města a obce), kteří politiku nevyplacení dividend zneužívají k dosahování svých politických cílů, nadto jsou prostředky investovány do vodárenské infrastruktury, která leží na území těchto měst a obcí, čímž dochází k zhodnocování pozemků tam se nacházejících a zvyšování příjmu měst a obcí z daní, přičemž ostatním minoritním akcionářům z účasti ve společnosti žádné takové výhody neplynou. Uvedená dlouhodobá praxe společnosti je rozporná i s dobrými mravy, jelikož tímto mechanismem je natrvalo vyloučeno základní právo akcionáře na zisk. Usnesení valné hromady je tedy neplatné i pro rozpor s dobrými mravy. V té souvislosti navrhovatel poukázal nejen na komentářovou literaturu, ale rovněž na rozhodnutí vyšších soudů s tím, že dále poukázal na řadu vodárenských společností v České republice, které ačkoliv investují prostředky do obnovy vodárenské infrastruktury, zisk mezi své akcionáře rozdělují a následně vyplácí. Navrhovatel rovněž poukazoval na časové hledisko, když dividendy nejsou akcionářům vypláceny v rozporu se zákonem po naprosto neúnosnou dobu. Podle názoru navrhovatele je naopak povinností představenstva plánovat investice tak, aby mohl být zisk alespoň zčásti rozdělen mezi akcionáře. V opačném případě postrádá smysl, aby akciová společnost coby podnikatel vůbec existovala.
2. Společnost považovala návrh navrhovatele za nedůvodný, přičemž poukázala na skutečnost, že navrhovatel se valné hromady nezúčastnil, o napadeném usnesení nehlasoval a rovněž neuplatnil jakýkoliv protinávrh. Navrhovatel pouze zaslal protest před konáním valné hromady, navíc aniž by doložil své postavení akcionáře. Předmětná valná hromada byla svolána pozvánkou, která byla v souladu se zákonem a stanovami společnosti zveřejněna na internetových

stránkách společnosti, dále na internetových stránkách www.valnehromady.cz, a rovněž byla rozeslána akcionářům vlastním akcie na jméno. Pozvánka obsahovala k bodu o návrhu na rozdělení zisku návrh předmětného usnesení, který byl navíc zdůvodněn tak, že důvodem nerozdělení zisku je kumulace finančních prostředků společnosti na další investice do vodárenské infrastruktury a zajištění dostatečné míry její obnovy. Představenstvo nedoporučilo rozdělovat zisk s ohledem na plánované investice a náklady na údržbu a obnovu vodárenské infrastruktury a zajištění jejího udržitelného stavu, což je primární cíl společnosti. Jakékoliv rozdělení dividend by dále mohlo mít dopad do ceny vodného a stočného. K uvedenému bodu pořadu valné hromady byla ze strany navrhovatele zaslána žádost s protestem, ke které představenstvo společnosti poskytlo vysvětlení v tom smyslu, že důvodem navrhovaného nerozdělení zisku je zachování a kumulace zdrojů pro obnovu vodárenské infrastruktury. Z provedených analýz vyplývá, že přestože je společnost nad celorepublikovým průměrem, stále nedosahuje doporučené míry obnovy infrastruktury. Za této situace představenstvo jednájící s péčí řádného hospodáře nemůže navrhnout rozdělení zisku, což by prostředky na obnovu ponížilo a ztížilo tak zachování trvale udržitelného provozu vodárenské infrastruktury, eventuálně by rozdělení zisku mohlo vést také ke zvýšení cen vodného a stočného. Představenstvo vždy ponechává na akcionářích společnosti, aby o nerozdělení, případně rozdělení zisku na valné hromadě rozhodli. Podle názoru společnosti byla tedy valná hromada svolána řádně, návrh předmětného usnesení byl dostatečně zdůvodněn a odůvodnění dále bylo doplněno na jednání valné hromady k dotazu akcionáře, včetně dalších informací tam poskytnutých. Pozvánka obsahovala dostatečné odůvodnění, přičemž nebylo v daném případě nezbytné detailněji v pozvánce rozvádět důvody pro nerozdělení zisku. V té souvislosti společnost poukázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019 sp. zn. 27 Cdo 3885/2017. Dále bylo akcionářům na valné hromadě poskytnuto široké spektrum informací, které návrh usnesení odůvodňovaly, a to například ve formě zprávy představenstva o podnikatelské činnosti a majetku společnosti, ve formě účetní závěrky, a dále ve formě několikahodinové rozpravy včetně poskytování vysvětlení akcionářům k hospodaření společnosti, rizikům, stavu obnovy infrastruktury a plánovaným projektům, soudním sporům a podobně. Podle názoru společnosti dále existují objektivní skutečnosti, pro které bylo důvodné zisk mezi akcionáře nerozdělit, přičemž ze zprávy představenstva o hospodaření a stavu majetku za rok 2018 vyplývá, že investice společnosti do obnovy a rozvoje vodárenské infrastruktury za rok 2018 činila 1,6 % pořizovací hodnoty infrastruktury. Jakkoliv jde o hodnotu nad celorepublikovým průměrem, nedosahuje míry obnovy infrastruktury ve výši 2 % pořizovací hodnoty, doporučené Ministerstvem zemědělství v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky. S ohledem na výši pořizovací hodnoty infrastruktury v částce bezmála 13 miliard Kč činí chybějící 0,4 % přes 51 000 000 Kč. Nerozdělení zisku ve výši necelých 20 000 000 Kč je proto naprosto adekvátní. Na rok 2019 přitom společnost chystala dle schváleného investičního plánu investice ve výši 77 milionů Kč, navíc výhledově za období 2018 až 2028 byly připravovány investice v objemu 1,8 miliardy Kč. Investiční plán z povahy věci navíc nezohledňuje nutnost aktuálních či nepředvídatelných investic, proto je třeba, aby společnost měla volné disponibilní prostředky pro takové případy. Akcionáři byli obsáhle informováni o zpochybňování nastaveného provozního modelu provozování vodárenské infrastruktury, soudních sporech o platnosti klíčových smluv a valných hromad, což jsou rizika, jejichž řešení může být finančně náročné.

Společnost dále argumentovala, že rozhodování o rozdělení zisku je výsostnou pravomocí valné hromady, je tedy pouze na akcionářích, zda k rozdělení zisku dojde či nikoliv. Akcionáři dali hlasováním jednoznačně najevo, že zisk rozdělit nechťejí, a to i přesto, že na jednání valné hromady byl zařazen protinávrh o rozdělení zisku. Akcionář nemůže být nucen vykonávat své hlasovací právo určitým způsobem a musí respektovat pouze mantinely zákazu zneužití práva a porušení dobrých mravů. Přijetím závěru navrhovatele, že nerozdělení zisku jako výsledek hlasování může po právu nastat pouze ze závažných důvodů, bychom se dostali do absurdní situace, že by důvody hlasování konkrétních akcionářů měly být posuzovány soudem. I v této

souvislosti společnost poukázala na závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2018 sp. zn. 27 Cdo 1175/2017. Navíc nedostatek odůvodnění návrhu na nerozdělení zisku ani nedostatek poskytnutého vysvětlení nemůže být hypoteticky důvodem neplatnosti přijatého usnesení valné hromady. Pokud by totiž akcionáři nepovažovali návrh za dostatečně odůvodněný, z logiky věci by pro něj nehlasovali a preferovali by rozdělení zisku. Ani případný nedostatek vysvětlení nemůže mít dopad na platnost přijatého usnesení, neboť smyslem a účelem práva na vysvětlení je poskytnout toto akcionářům účastnícím se valné hromady, což není případ navrhovatele. Návrh usnesení ze strany představenstva byl nejen odůvodněný, ale byl i projevem specifické povahy činnosti společnosti a veřejného zájmu na této činnosti. Hlavním předmětem činnosti a účelem společnosti je správa, údržba a obnova vodárenské infrastruktury ve vlastnictví společnosti a zajištění jejího provozu, tedy zajištění dodávky pitné vody a odvodu odpadních vod obyvatelům zlínského regionu. Společnost je z více než 93 % vlastněna městy a obcemi, přičemž dotčené akcie mohou být vlastněny pouze městy a obcemi v důsledku omezené převoditelnosti. Pouze necelých 7 % akcií může být převáděno bez omezení, jako tzv. akcie na majitele. Přitom je nutné zohlednit rovněž způsob, jakým došlo k úpisu a prvnímu převodu akcií na majitele, i akcie na majitele totiž mají úzký vztah k vodárenské infrastruktuře, tedy specifickému účelu společnosti. V té souvislosti společnost poukázala na proces privatizace státního podniku Jihomoravské vodovody a kanalizace. Akcie na majitele proto nelze v tomto případě považovat za investorské akcie, ale naopak za způsob, jakým zprostředkovaně i původní vlastníci akcií na majitele pověřili společnost správou svého majetku. Na provozování, údržbě a obnově vodohospodářské infrastruktury je dán veřejný zájem, jde o činnosti nezbytné pro zajištění uspokojování základních potřeb obyvatel.

3. Poté, kdy Vrchní soud v Olomouci svým usnesením č.j. 5 Cmo 38/2022-199 ze dne 29. 3. 2022, v pořadí druhé usnesení zdejšího soudu zrušil, uložil soudu I. stupně, aby se v novém řízení zabýval věcnou legitimací navrhovatele, posoudil obsah protestu, a ve světle odůvodnění protestu posoudil platnost či neplatnost sporného usnesení valné hromady, uložil, aby se soud obsahem protestu zabýval ve vztahu k náležitostem pozvánky, tj. odůvodnění navrženého usnesení valné hromady, a dále skutečnostmi, kterými společnost nad rámec pozvánky či na valné hromadě do okamžiku hlasování odůvodňovala rozdělení zisku navrženým způsobem v tom smyslu, že část má být přidělena do rezervního fondu, a zbývající část na účet nerozděleného zisku, přičemž neopomene vzít v úvahu potaz úprav ve stanovách společnosti, rovněž uložil soudu I. stupně, aby důsledně respektoval ustanovení § 157 odst.2 o.s.ř., a neopomenul proto se vypořádat se všemi námitkami účastníků řízení, a to adresně a jednotlivě a rovněž neopomenul uvést jednotlivá zjištění z provedených důkazů, hodnocení těchto důkazů, a případně zdůvodní, proč neprovedl konkrétně specifikované důkazy navržené účastníky řízení, a rovněž k jakému skutkovému závěru dospěl, a takto zjištěný skutkový stav posoudil po právní stránce.
4. V novém řízení před soudem prvního stupně soud při jednání konaném 30. 6. 2022 provedl důkazy označené účastníky řízení.
Navrhovatel k prokázání svých tvrzení označil důkazy – protest proti usnesení valné hromady společnosti, usnesení KS Hradec Králové č.j. 55 Cm 208/2018-244, přílohu č.5 k zápisu z napadené valné hromady obsahující protokol o výsledcích hlasování, pozvánku na napadenou valnou hromadu konanou 16. 5. 2019, výpis stavu investičních nástrojů na majetkovém účtu navrhovatele – potvrzení o stavu cenných papírů, akcií účastníka řízení ke dnům 3. 5. 2019, 16. 5. 2019, 25. 6. 2019 a 19. 7. 2022 (poslední z listin byla vystavena dva dny před datem jednání soudu, při kterém bylo vyhlášeno usnesení), výroční zpráva VAKu Náchod, Přerov, Nymburk, dále zápisy z valných hromad CHEVAK Cheb a.s., dále VAK Hradec Králové a.s., VAK Hodonín a.s., Ostravských vodáren a kanalizací a.s., Vodovodů a kanalizací Mladá Boleslav a.s., Vodovodů a kanalizací Kroměříž a.s., vesměs konaných

v roce 2018 a obsahujících usnesení, kterým bylo schváleno vyplacení dividend akcionářům a zápis z napadené valné hromady účastníka řízení VAKu Zlín ze dne 16. 5. 2019.

Účastník řízení označil důkazy k prokázání svých tvrzení, a to plán rozvoje Vodovodů a kanalizací ČR v roce 2008, vypracovaný Ministerstvem zemědělství ČR, studii variant dalšího provozování Vodovodů a kanalizací ve vlastnictví společnosti VAK Zlín a.s., vypracované v lednu 2018 odbornou společností Grant Thornton, zprávu představenstva o stavu VAK Zlín a.s. za rok 2018, zprávu nezávislého auditora Ing. Lubomíra Volného o účetnictví účastníka ze dne 29. 3. 2019, notářský zápis o založení VAKu Zlín, Fond národního majetku ČR dne 25. 10. 1993, úplné znění stanov účastníka řízení, výzva k prokázání oprávnění výkonu akcionářských práv, adresovanou účastníkem řízení dne 7. 5. 2019 advokátní kanceláři ARROWS s.r.o., úplný výpis z obchodního rejstříku účastníka řízení a usnesením KS v Hradci Králové č.j. 37 Cm 24/2018-309, účastník řízení předložil shodně s navrhovatelem i pozvánku na napadenou valnou hromadu.

5. Z potvrzení o stavu cenných papírů ze dne 19. 7. 2022, vystavené Fio bankou, a.s. soud zjistil, že k uvedenému datu byl navrhovatel vlastníkem 1 ks akcií účastníka řízení, a z obdobného potvrzení o stavu cenných papírů soud zjistil, že navrhovatel byl vlastníkem 41 ks cenných papírů účastníka řízení k datu 16. 5. 2019 a k datu 25. 6. 2019.

Navrhovatel – akcionář účastníka řízení – byl tedy aktivně legitimován jak v době podání protestu proti usnesení valné hromady, tak v době konání valné hromady, tak i k datu 19. 7. 2022, o dva dny předcházejícímu datu, při němž bylo v řízení rozhodnuto usnesením (21. 7. 2022). Skutečnost, že navrhovatel byl vlastníkem cenných papírů účastníka řízení k datům 16. 5. 2019 a 25. 6. 2019, byla ostatně mezi účastníky řízení nesporná.

Návrh na zahájení řízení byl navrhovatelem u zdejšího soudu podán 26. 6. 2019, napadená valná hromada se konala dne 16. 6. 2019, a byl tedy podán ve lhůtě stanovené v § 259 OZ.

6. Z obsahu úplného znění stanov účastníka řízení ze dne 1. 6. 2017 soud zjistil, že podle článku 18 odst. 2 písm. j) valná hromada rozhoduje o rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů nebo o úhradě ztráty, včetně stanovení výše a způsobu vyplácení dividend, podle téhož odstavce písm. r) rovněž schválil roční zprávu o výsledcích hospodaření společnosti a o finanční situaci společnosti. Podle ustanovení § 41 zmíněných Stanov rozhoduje valná hromada o rozdělování zisku společnosti na návrh představenstva pro přezkoumání takového návrhu dozorčí radou, podle odst.2 citovaného ustanovení zisk společnost dosažený v obchodním roce, po splnění daňových povinností podle obecně závazných právních předpisů a po přidělu do rezervního fondu, a případně do jiných fondů, a po rozdělení na další účely schválené valnou hromadou, lze použít k výplatě dividend. Tím není vyloučeno, aby valná hromada rozhodla, že část zisku, jenž není účelově vázána, se použije na zvýšení základního kapitálu společnosti nebo že se část zisku nerozdělí. Podle odst.3 téhož ustanovení akcionář má právo podíl na zisku, který valná hromada schválila k rozdělení mezi akcionáře, a který se určí poměrem akcionářů a podílu k základnímu kapitálu. Podíl na zisku (dividenda) je splatný v termínu, který určí valná hromada. Podle odst. 4 citovaného ustanovení při rozdělení zisku se postupuje podle ustanovení § 348 – 352 ZOK. Podle odst. 5 citovaného ustanovení člen představenstva a dozorčí rady má právo na podíl na zisku společnosti (tantiéma), pokud o něm rozhodne valná hromada, a to za podmínky, že budou splněny daňové povinnosti společnosti, přiděly do fondů ve smyslu Stanov, obecně závazných předpisů a kolektivní smlouvy.

7. Z obsahu protestu proti napadenému usnesení valné hromady účastníka řízení ze dne 2. 5. 2019 soud zjistil, že byl podán v zastoupení JUDr. Lukáše Slaniny, jednatelem a společníkem advokátní kanceláře ARROWS s.r.o., se sídlem v Praze 1, podle obsahu podacího razítka byl tento protest doručen účastníku řízení 3. 5. 2019 na jeho podatelnu. V obsahu protestu navrhovatel uvedl, že již v usnesení č.j. 27 Cdo 3885/2017 Nejvyšší soud zjudikoval, že i po 1. 1. 2014 platí, že právo

podílet se na zisku společnosti je jedním ze základních práv akcionáře, vytvoří-li akciová společnost zisk, a valná hromada může rozhodnout o tom, že zisk nebude rozdělen mezi akcionáře pouze z důležitých důvodů, a při respektování zákazu zneužití hlasu a již pozvánka na valnou hromadu musí obsahovat důležité důvody pro nerozdělení zisku mezi akcionáře tak, aby se mohli na valnou hromadu řádně připravit. Podle navrhovatele v tomto případě představenstvo valné hromadě předkládá ke schválení návrh usnesení, z něhož není patrné, jaké důležité důvody brání tomu, aby mezi akcionáře byl rozdělen zisk ve výši 19 904 816,54 Kč, popřípadě jeho část, a z pozvánky není zřejmé, z jakých konkrétních a kvantifikovatelných důvodů je představenstvem navrhováno, aby zmíněná částka byla převedena do rezervního fondu, resp. na účet nerozděleného zisku. Navrhovatel proto namítal, že valná hromada byla svolána v rozporu se zákonem, konkrétně v rozporu s ustanovením § 407 odst. 1 písm. f) ZOK, proto klient dopředu proti případnému přijetí tohoto návrhu usnesení protestuje. Podle navrhovatele žádné důvody pro nevyplacení zisku mezi akcionářem v daném případě nejsou, účastník řízení dlouhodobě svým akcionářům dividendy nevyplácí a dosažený zisk rozděluje na různé fondy na účet nerozděleného zisku.

S přijetím usnesení představenstvem v navrhovaném znění tedy dojde k porušení základního práva akcionáře na podíl na zisku, ke zneužití většiny hlasů ve společnosti a ke zneužití hlasovacích práv k újmě celku ke zneužití vlastnického práva, jehož hlavním účelem je poškodit jiného, a k porušení povinnosti představenstva odůvodnit návrh na nerozdělení zisku.

Z umělého zadržování zisku, jak navrhovatel uvedl, těží jen určitá část akcionářů, kterými jsou města a obce, kteří tuto politiku zneužívají k dosahování svých politických cílů, neboť prostředky jsou investovány do vodárenské infrastruktury, která leží na území těchto měst a obcí, čímž dochází ke zhodnocování pozemků v jejich katastru, ale minoritním akcionářům s účastí ve společnosti žádné takové výhody neplynou. Dále má klient za to, že dlouhodobá praxe společnosti, kdy je dosažený zisk přerozdělován do různých fondů, je rozporná s dobrými mravy, jelikož tímto mechanismem je natrvalo vyloučeno základní právo akcionáře, a napadené usnesení je tudíž neplatné i pro rozpor s dobrými mravy, neboť v daném případě nejde o exces, nýbrž o dlouhodobě nastavený trend.

Podle navrhovatele rovněž založily stanovy pouze možnost rozdělení zisku mezi akcionáře a další osoby, aniž by určily, jaká část rozdělovaného zisku musí připadnout akcionářům. Je toto rozdělení v působnosti valné hromady, avšak je-li právo na podíl na zisku jedním ze základních práv akcionáře, a tedy jedním z důvodů, pro který akcionář akcie nabývá, nemohou stanovy právo akcionáře na podíl na zisku trvale vyloučit, a nemohly je ani omezit způsobem, který by odporoval dobrým mravům. K tomu argumentoval navrhovatel nálezem ústavního soudu IV. ÚS 1146/16 ze dne 20. 6. 2017, kdy ústavní soud posuzoval, zda-li je společnost ČEZ a.s. veřejnou institucí pro účely zákona o svobodném přístupu k informacím, když uzavřel, že podstata jeho existence a fungování spočívá především v podnikání, jehož účelem je dosahování zisků, a není tedy podle navrhovatele pravdou, že by vodárenské společnosti, jak tvrdí účastník řízení, byly založeny za jiným než podnikatelským účelem, jedná se podle něj o klasické akciové společnosti, tedy kapitálové obchodní korporace, které usilují o dosažení zisku, kde minoritní akcionáři získávají svůj podíl v privatizaci v devadesátých letech. Dále navrhovatel

poukazoval na to, že celá řada vodárenských společností v ČR, ačkoliv také investují prostředky do obnovy vodárenské struktury zisk mezi akcionáře rozdělují, a následně vyplácí, a postup představenstva účastníka řízení je podle něj v tomto směru ryze účelový a protiprávní. Navrhovatel dále odkázal na usnesení Vrchního soudu v Olomouci č.j. 8 Cmo 122/2016, s tím, že jeho závěry jsou uplatnitelné v projednávané věci, kdy účastník řízení nevedl žádný důležitý důvod pro nerozdělení zisku, ve vztahu k dlouhodobému průběhu hospodaření, neboť tvrzené náklady na opravy a investice vynakládali v průběhu minulých let a současně společnost zisku dosahovala. V tomto směru odkazoval i na závěry Krajského soudu v Ostravě v jeho usnesení č.j. 23 Cm 172/2016-131, podle kterého roste-li neustále nerozdělený zisk minulých let, a

byla-li na takový účet v roce 2014 převedena část ze zrušeného rezervního fondu, pak není žádného racionálního důvodu, proč by neměl být zisk mezi akcionáře rozdělen.

Závěrem navrhovatel odkázal na rozsudek NS ČR č.j. 29 Cdo 3325/2016, podle kterého nepostupuje-li představenstvo tak, že navrhuje valné hromadě, aby přijala určité usnesení, jímž se následně bude představenstvo řídit tak, aby akcionáři mohli na valné hromadě rozhodovat s dostatečnou znalostí věcí a při vědomí výhod, nevýhod a rizik spojených, zásadně porušuje představenstvo společnosti povinnost jednat s péčí řádného hospodáře a odpovídají společnosti za jím způsobenou újmu realizací takového usnesení valné hromady stejně, jako kdyby zde žádného pokynu nebylo, navrhovatel má za to, že postup představenstva je v projednávané věci protiprávní, neboť představenstvo navrhuje valné hromadě přímo do rozhodnutí o rozdělení zisku tak, že akcionářům nemají být vyplaceny žádné dividendy bez důležitého důvodu, a takové rozhodnutí není v zájmu společnosti, a může jí způsobit újmu.

Navrhovatel požádal o zaslání kopie zápisu z valné hromady, spolu se všemi přílohami, včetně listin přítomných, na adresu advokátní kanceláře „ARROWS advokátní kancelář s.r.o. se sídlem Praha 1, V Jámě 1“.

Navrhovatel požádal o zaprotokolování obsahu celého nezkráceného protestu do zápisu o valné hromadě, včetně odpovědi na protest, a rovněž požádal o vysvětlení k tomuto bodu jednání valné hromady tak, aby byly uvedeny konkrétní důvody, o které navrhované nerozdělení zisku představenstvo opírá, a tyto důvody byly doloženy odpovídajícími informacemi, propočty, dokumenty, a požadoval, aby tyto byly k zápisu z valné hromady přiloženy, a dále žádal, aby valná hromada uvedla, jaký výsledek hospodaření dosáhla společnost za celou dobu její existence, jak bylo v jednotlivých letech s výsledkem hospodaření naloženo, neboť tyto informace jsou podstatné pro akcionáře pro posouzení návrhu představenstva na rozdělení zisku dosaženého za rok 2018. V případě, že by valná hromada odmítla poskytnout kterékoliv z požadovaných vysvětlení, žádá navrhovatel, aby takové odmítnutí bylo písemně odůvodněno s konkrétními důvody, proč se tak stalo.

8. Z obsahu pozvánky na řádnou valnou hromadu, která byla svolána účastníkem řízení na den 16. 5. 2019 v 10:00 hod. do velkého kongresového sálu hotelu Moskva ve Zlíně, soud zjistil, že na jejím pořadu bylo pod bodem 1 zahájení, volba představenstva řádné valné hromady, zapisovatele, skrutátoru a schválení jednacího hlasovacího řádu, pod bodem 2 zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku za rok 2018, zpráva o vztazích mezi propojenými osobami za uvedené období, informace o jednání o jednotlivých variantách dalšího fungování společnosti, zpráva dozorčí rady o výsledku přezkoumání řádné uzávěrky za uvedené období, návrh na rozdělení zisku za rok 2018, zprávy představenstva o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku za uvedené období, zprávy o vztazích mezi propojenými osobami za uvedené období a zpráva o přezkumu podnikatelské činnosti společnosti. Rovněž schválení roční zprávy o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku za rok 2018. Pod bodem 3 pak bylo na programu schválení řádné účetní uzávěrky za rok 2018, pod bodem 4 schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018, pod bodem 5 určení auditora pro ověření účetní uzávěrky za rok 2019, pod bodem 6 informace o záměru provést splnutí emisí akcií v centrálním depozitáři cenných papírů a.s., pod bodem 7 projednání odstoupení členů představenstva a dozorčí rady a schválení data zániku funkce, pod bodem 8 volba nových členů představenstva dozorčí rady a pod bodem 9 závěr. V odůvodnění pořadu jednání, a to k bodu 2 účastník řízení v pozvánce uvedl tento text: Představenstvo je podle platných a účinných právních předpisů povinno vypracovat zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku za rok 2018 a zprávu o vztazích mezi propojenými osobami. S oběma zprávami je představenstvo povinno seznámit valnou hromadu společnosti. Představenstvo společnosti proto navrhuje seznámit akcionáře, přítomné na valné hromadě, s oběma zprávami. Představenstvo dále ve smyslu pokynu valné hromady z roku 2018, ohledně projednání reálné možnosti realizace jednotlivých variant, dalšího fungování společnosti seznámit akcionáře se stavem jednání. Dozorčí rada podle platných a účinných právních předpisů

a stanov společnosti přezkoumává řádnou účetní závěrku, zprávu o vztazích, návrh na rozdělení zisku nebo na úhradu ztráty, dohlíží na výkon činnosti představenstva a na činnost společnosti, a předkládá své vyjádření valné hromadě. Představenstvo proto navrhuje, aby dozorčí rada seznámila společnost s výsledky činnosti dozorčí rady. Dále na základě stanov společnosti v působnosti valné hromady schvalovat zprávu představenstva o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku. Návrh usnesení valné hromady odpovídá textu „Valná hromada schvaluje roční zprávu o podnikatelské činnosti a stavu jejího majetku za rok 2018“. K podstatnému bodu 4 pak text návrhu usnesení odpovídá výroku napadeného usnesení, tj. „Valná hromada schvaluje návrh představenstva na rozdělení zisku za rok 2018 v této podobě: zisk po zdanění 19 904 816,54 Kč přijde do rezervního fondu: 995 240,83 Kč, výplata dividend: 0 Kč, nerozdělený zisk: 18 909 575,71 Kč“. Odůvodnění tohoto návrhu znělo takto: Představenstvo předkládá valné hromadě návrh na rozdělení zisku v souladu se zavedenou praxí společnosti tak, že se zisk nerozděluje mezi akcionáře. Důvodem navržení nerozdělených zisků je kumulace finančních prostředků společnosti na další investice do vodárenské infrastruktury a zajištění dostatečné míry její obnovy. Představenstvo nedoporučuje rozdělovat zisk s ohledem na plánované investice a náklady na údržbu a obnovu vodárenské infrastruktury a zajištění jejího udržitelného stavu. Provozování, údržba a obnova vodárenské infrastruktury je primární cíl společnosti. Jakékoliv rozdělení dividend by dále mohlo mít dopad do ceny vodného a stočného. Představenstvo opakuje, že hlavním důvodem nerozdělení zisku společnosti je právě kumulace finančních prostředků na další investice do vodárenské infrastruktury a zajištění dostatečné míry její obnovy. Představenstvo doporučuje schválit tento návrh na rozdělení zisku, a vytvořit tak společnosti prostředky pro další investice do vodárenské infrastruktury.

Zde je na místě poznamenat, že i Vrchní soud v Olomouci, jako soud odvolací, souhlasil v předchozím průběhu řízení s obecným závěrem soudu I. stupně, že protest podle ustanovení § 424 ZOK může být podán i před konáním valné hromady (což se stalo v projednávané věci), neboť tím bude splněna jeho preventivní funkce, když společnost takto bude mít možnost na uplatněné výhrady reagovat, a případné nedostatky napravit (např. k tomu srovnej usnesení NS ČR č.j. 27 Cdo 927/2020 ze dne 14. 10. 2020).

9. Z obsahu zápisu z jednání řádné valné hromady účastníka řízení, konané dne 16. 5. 2019 ve vztahu k bodu 4 pořadu jejího jednání, kterým bylo schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018, soud zjistil, že představenstvo navrhlo rozdělení zisku v souladu se zavedenou praxí společnosti tak, že se zisk nerozděluje mezi akcionáře, a návrh usnesení zněl, tak jak je již výše uvedeno v pozvánce na napadenou valnou hromadu, že valná hromada schvaluje návrh představenstva na rozdělení zisku za rok 2018 v podobě – zisk po zdanění 19 904 816,54 Kč, přiděl do rezervního fondu – 995 240,83 Kč, výplata dividend – 0 Kč a nerozdělený zisk – 18 909 575,71 Kč.
10. Předseda uvedl, že proti návrhu usnesení byl 3. 5. 2019 podán protest akcionářem OSMA-ČR-OJ024, IČ 011 86 353 (navrhovatelem), text protestu pak byl předsedou valné hromady čten v jeho kompletním znění tak, jak jej navrhovatel podal.
11. Představenstvo k jednotlivým žádostem, uvedeným v obsahu protestu navrhovatele, uvedlo následující: Důvodem navrhovaného nerozdělení zisku je zachování a kumulace zdrojů pro obnovu vodárenské infrastruktury. Z provedených analýz vyplývá, že přestože společnost je nad celorepublikovým průměrem, stále nedosahuje doporučené míry obnovy infrastruktury. Za této situace představenstvo jednající s péčí řádného hospodáře nemůže navrhnout rozdělení zisku, což by prostředky na obnovu ponížilo a ztížilo tak zachování trvale udržitelného provozu vodárenské infrastruktury, eventuálně by rozdělení zisku mohlo vést také ke zvýšení cen vodného a stočného. Představenstvo vždy ponechává na akcionářích společnosti, aby nerozdělení, případně rozdělení zisku na valné hromadě, takto představenstvo uvedlo, tak, jak navrhovatel požádal, konkrétní důvody, o které opírá důvody pro nerozdělení zisku.

12. K žádosti, jaký výsledek hospodaření dosáhla společnost za celou dobu její existence, jak bylo s tímto hospodářským výsledkem naloženo, uvedlo představenstvo, že výsledky hospodaření společnosti jsou uvedeny v příslušných účetních závěrkách společnosti, které jsou dostupné ve Sbírce listin obchodního rejstříku. Ve zbytku představenstva žádosti o vysvětlení nevyhovuje, neboť toto vysvětlení není pro akcionáře potřebné pro posouzení obsahu záležitostí, zařazených na valnou hromadu nebo pro výkon jeho akcionářských práv na ní a pro případ, že představenstvo odmítne poskytnout požadované vysvětlení a dozorčí rada by určila, že podmínky pro odmítnutí nenastaly, jak navrhovatel uvedl, sdělil člen dozorčí rady její stanovisko, kdy uvedl, že se dozorčí rada se stanoviskem představenstva ohledně toho, že požadované informace o hospodářských výsledcích společnosti z minulých let jsou veřejně přístupné ve Sbírce listin obchodního rejstříku, ztotožňuje, a rovněž se ztotožňuje s tím, že požadované vysvětlení není potřebné pro posouzení obsahu záležitostí zařazených na valnou hromadu nebo pro výkon jeho akcionářských práv na ní. Dozorčí rada potvrzuje, že byly splněny podmínky pro odmítnutí poskytnutí vysvětlení akcionáři v rozsahu, v němž se jich navrhovatel dožadoval, aby si podle svého tvrzení akcionáře mohl udělat úsudek o tom, zda je či není zisk uměle zadržován ve společnosti, a zda případně přijetí návrhu usnesení předloženým představenstvem je či není v rozporu s dobrými mravy.
13. Posléze předložil další protinávrh akcionář M.F., text jeho protinávrhu byl čten předsedou valné hromady v kompletním znění a představenstvo společnosti sdělilo akcionářům své stanovisko k protinávrhu, kdy opět uvedlo, že nedoporučuje rozdělit zisk s ohledem na plánované investice a náklady na údržbu vodárenské infrastruktury, což je primárním cílem společnosti, a jakékoliv rozdělení dividendy by mohlo mít dopad na ceny vodného a stočného, kdy hlavním důvodem nerozdělení zisku je právě kumulace finančních prostředků na další investice do vodárenské infrastruktury a zajištění míry její obnovy, a s ohledem na uvedené by bylo zcela v rozporu s péčí řádného hospodáře, kdy by představenstvo výplatu dividend navrhlo generovaný zisk nerozdělovat a investovat jej do obnovy vodárenské infrastruktury. Dále předseda valné hromady sdělil, že o tomto protinávrhu bude v souladu se stanovami společnosti hlasováno, pokud nebude schválen návrh představenstvem. Následovala diskuze a po jejím skončení předseda navrhl přejít k návrhu usnesení (napadeného), kdy výsledkem hlasování za přítomnosti 847 587 hlasů bylo 715 007 hlasů pro schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018, což bylo 84,3579% přítomných hlasů, proti hlasovalo 132 580 hlasů, což je 15,6421% přítomných hlasů, nezdržel se nikdo a neodevzdán nebyl žádný hlas, a s ohledem na skutečnost, že byl přijat návrh usnesení, nebylo oproti návrhu akcionáře M.F. hlasováno.
14. Z přílohy č. 5 – protokolu o výsledcích hlasování soud zjistil, že usnesení č. 8, kterým byl schválen návrh na rozdělení zisku za rok 2018, bylo schváleno počty hlasů, odpovídajícím počtu hlasů uvedených v zápise z valné hromady, včetně přepočtu těchto hlasů na procentní údaje.
15. Z dalších listinných důkazů, které navrhovatel označil na podporu svého tvrzení, že jiné obdobné vodárenské společnosti, jako je účastník řízení, zisk rozdělují, případně částečně rozdělují, označil navrhovatel výroční zprávu Vaku Náchod a.s., Vaku Přerov a.s., Vaku Nymburk a.s., zápis z řádné valné hromady Cheb a.s., zápis o jednání řádné valné hromady Vaku Hradec Králové a.s., zápis o jednání řádné valné hromady Vaku Hodonín a.s., zápis z jednání řádné valné hromady Ostravských vodáren a kanalizací a.s., zápis o jednání řádné valné hromady Vodovody a kanalizací Mladá Boleslav a.s., zápis o jednání řádné valné hromady Vodovody a kanalizací Mladá Boleslav a.s., zápis o jednání řádné valné hromady Vodovodů a kanalizací Kroměříž a.s., zápis společností Vodovodů a kanalizace Zlín a.s. z řádné valné hromady, kdy vesměs uvedené akciové společnosti tak, jak navrhovatel uvedl, rozhodly o vyplacení dividendy svým akcionářům.

16. Z usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích č.j. 55 Cm 208/2018-244 soud zjistil, že zmíněný soud rozhodl o neplatnosti usnesení společnosti Vodovody a kanalizace Pardubice a.s., kterým bylo rozhodnuto o rozdělení zisku za rok 2017. Z obsahu odůvodnění zmíněného usnesení soud zjistil, že rozhodnutí bylo založeno na úvaze, že schválením usnesení došlo k porušení práva akcionáře na podíl ze zisku, neboť po zhodnocení listinných důkazů soud dospěl k závěru, že společnost neuvedla žádný důležitý důvod pro nerozdělení zisku mezi akcionáře, resp. o přidělení celého zisku do fondu investic, když tak může učinit pouze z důležitých důvodů a při respektování zákazu zneužití většiny hlasů. K tomu soud odkázal na rozhodnutí NS ČR č.j. 29 Cdo 3059/2011.
17. Z usnesení Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 37 Cm 24/2018-309 ze dne 17. 4. 2019 soud zjistil, že tento soud v obsahu odůvodnění zmíněného usnesení, kterým zamítl návrh navrhovatele, shodného s navrhovatelem v tomto řízení, na určení neplatnosti valné hromady Vodovodů a kanalizací Trutnov a.s., kterým bylo rozhodnuto o nerozdělení zisku za rok 2017, že povinnost účastníka odůvodnit návrh usnesení již v pozvánce na valnou hromadu nelze vnímat pouze formalisticky, když akcionářům na valné hromadě bylo poskytnuto široké spektrum informací, které návrh usnesení dále odůvodňují, a postup dodatečného zdůvodnění zmíněný soud považoval za dostatečný v případě, kdy návrh usnesení nebyl v pozvánce odůvodněn vůbec, prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady označený soud považoval za přepjatý formalismus.
18. K tvrzení navrhovatele, týkající se dlouhodobé praxe společnosti v podobě nevyplácení zisku, soud ze shodného tvrzení účastníka řízení zjistil, že toto tvrzení odpovídá skutečnosti. Ostatně soudu byla tato skutečnost známa i z jeho činnosti, a to např. z obsahu notářského zápisu o rozhodnutí valné hromady ze dne 24. 6. 2014 či zápisu z jednání řádné valné hromady účastníka řízení ze dne 13. 5. 2015.
19. Z obsahu zprávy nezávislého auditora Ing. Lubomíra Volného ze dne 29. 3. 2019 soud zjistil, že účetní závěrka za rok 2018 podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti VAK Zlín a.s. k 31. 12. 2018, kdy z účetní rozvahy za uvedené období soud zjistil, že společnost dosáhla zisku po zdanění ve výši 19 905 000 Kč po zaokrouhlení.
20. Z obsahu plánu rozvoje Vodovodů a kanalizací na území České republiky, vydaného v roce 2008 Ministerstvem zemědělství ČR soud zjistil, že se jedná o koncepci rozvoje oboru vodovodů a kanalizací na jejím území, kdy strategickým cílem oboru vodovodů a kanalizací je zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel a dalších odběratelů nezávadnou a kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí za sociálně únosné ceny. V článku 1 zmíněná zpráva definuje zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod, jako službu ve veřejném zájmu, poskytovanou v prostředí přirozeného monopolu, přičemž si dává za cíl urychlit obnovu poruchových a zastaralých vodárenských sítí, snížit tak počet havárií a souvisejících negativních důsledků ztrát vody, které v ČR překračují úroveň nejvyspělejších států EU a urychlit obnovu poruchových zastaralých a kvalitu pitné vody, negativně ovlivňující vodárenských zdrojů prioritně tam, kde by došlo k negativnímu ovlivnění zdraví, přičemž nástrojem k dosažení uvedeného cíle je právě stanovení parametrů, podle kterých by vlastníci vodárenské infrastruktury měli na její obnovu investovat ročně 2 % pořizovací hodnoty majetku nejméně.
21. Ze zprávy představenstva VAKu Zlín za rok 2018 soud mj. zjistil, že v únoru 2018 byl vydán rozhodčí nález, v němž bylo rozhodnuto o platnosti smlouvy o prodeji části podniku a neexistenci povinnosti Moravské vodárenské a.s. vrátit účastníku řízení část podniku, souběžně se zmíněná zpráva zabývá dalšími soudními řízeními, vedenými účastníkem řízení, ať už jako s navrhovatelem

či účastníkem řízení, v této souvislosti bylo stanoveno, že je současně nejlepší pokračovat v současném provozním modelu a připravovat se na nové fungování společnosti na základě jiného modelu po roce 2034, kdy bude ukončena platnost smlouvy s Moravskou vodárenskou a.s. Současně zmiňovaná zpráva prezentuje i údaje o ekonomickém vývoji roku 2018.

22. Z obsahu studie variant dalšího provozování majetku Vodovodů a kanalizací ve vlastnictví společnosti VAK Zlín a.s., vypracované společností Grant Thornton a zprávy představenstva VAKu Zlín za rok 2018 soud zjistil, že především provozovatelem vodovodní a kanalizační sítě v majetku účastníka řízení je společnost Moravská vodárenská a.s. na základě provozní smlouvy, uzavřené mezi oběma společnostmi v roce 2004 s dobou trvání 30 let, již účinnost končí v roce 2034, jediným akcionářem zmíněné společnosti je společnost Veolia Central & Eastern Europe S.A.

Majetek VAKu Zlín je tedy provozován v tzv. odděleném modelu provozování, kdy provozovatel přebírá některá provozní rizika za vlastníka (např. výběr vodného a stočného od odběratelů, zajištění kvality pitné a odpadní vody) a vlastníku hradí pachtovné za užívání jeho infrastruktury. Z důvodů existujících soudních sporů a pochybnostem o účelnosti stávajícího provozního modelu je tato studie zaměřena na různé varianty provozování VAK v majetku VAK Zlín. V bodě 2.4 na straně 24 pak studie porovnává VAK Zlín s ostatními vlastníky, přičemž dochází k závěru, že cena vodného a stočného v roce 2016 na území VAKu Zlín byla o 1,2 Kč/m³ vyšší než u porovnávaných 38 vlastníků a v roce 2018 je taková cena minimálně na úrovni průměrné ceny porovnávaných vlastníků. Na straně 26 je pak v obsahu zmíněné studie uvedeno, že účastník řízení vydává ročně bez DPH na obnovu přibližně 1,8 % pořizovací hodnoty infrastruktury, nicméně podle doporučených hodnot by průměrně roční výdaje na obnovu VAKu měly být ve výši 2 % hodnoty VAK, to znamená k dosažení dvouprocentní hranice výdajů je potřeba navýšit roční výdaje o cca 20 000 000 Kč, a na základě posouzení stávající situace, jak je uvedeno na straně 28 zmíněné studie byly navrženy tři varianty provozování VAK v majetku VAK Zlín, a to 1. zachování současného provozního modelu, 2. provozování vlastními silami – Zelená louka, 3. založení servisní společnosti, z nichž nejméně výhodný se podle této studie společnosti „Grant Thornton“ jeví provozování na základě modelu tzv. „Zelená louka“.

Z dalšího důkazu, a to zprávy představenstva účastníka řízení za rok 2018 soud zjistil, že podle ní investice účastníka do obnovy a rozvoje vodárenské infrastruktury za rok 2018 činila celkem 1,6 pořizovací hodnoty infrastruktury (zmíněná studie uváděla číslo 1,8 %) a jakkoliv jde o hodnotu nad celorepublikovým průměrem, nedosahuje doporučené míry investice infrastruktury ve výši 2 % pořizovací hodnoty infrastruktury ročně, jak byla doporučena MZ ČR ve zmíněném plánu rozvoje vodovodů a kanalizací. Podle navrhovatele, vzhledem k chybějící částce, odpovídající 51 000 000 Kč z částky 13 000 000 000 Kč, což jsou chybějící 0,4 % do výše pořizovací hodnoty infrastruktury, je nerozdělení zisku za rok 2018 naprosto adekvátní, jak uvedl.

23. Po provedeném dokazování a zhodnocení důkazů jednotlivě, i v jejich vzájemné souvislosti, dospěl soud k následujícímu právnímu posouzení.
24. Dle § 428 každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady nebo likvidátor se může dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady podle ustanovení občanského zákoníku o neplatnosti usnesení členské schůze spolku pro rozpor s právními předpisy nebo stanovami. Důvodem neplatnosti usnesení valné hromady je i rozpor tohoto usnesení s dobrými mravy. Dle ust. § 258 a 259 občanského zákoníku každý člen spolku, nebo ten, kdo na tom má zájem hodný právní ochrany může navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku pro rozpor se zákonem nebo stanovami. Právo dovolat se neplatnosti rozhodnutí zaniká do 3 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o rozhodnutí dozvěděl, nebo mohl dozvědět, nejpozději však do jednoho roku od přijetí rozhodnutí.

Dle ust. § 191 zákona č. 90/2012 Sb. potom každý společník se může dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady podle ust. občanského zákoníku o neplatnosti usnesení členské schůze spolku pro rozpor s právními předpisy nebo společenskou smlouvou.

25. Navrhovatel prokázal, že byl aktivně legitimován v době podání protestu, konání napadené valné hromady i k datu vyhlášení usnesení, kterým bylo rozhodnuto o předmětu řízení, soud zjistil, že žaloba byla podána ve lhůtě stanovené v § 259 OZ.
26. Z obsahu protestu proti usnesení valné hromady, který byl společnosti doručen 3. 5. 2019, tedy před konáním valné hromady, která se konala dne 16. 5. 2019, soud vzal za prokázané, že navrhovatel protestoval proti obsahu této pozvánky, kdy namítal, že již pozvánka na valnou hromadu musí dle § 407 odst. 1 písm. f) ZOK obsahovat důležité důvody pro nerozdělení zisku mezi akcionáře tak, aby se akcionáři mohli na valnou hromadu řádně připravit, což podle navrhovatele pozvánka odeslána představenstvem účastníka řízení neobsahuje, odkazoval přitom na usnesení č.j. NS ČR 27 Cdo 3885/2017. V obsahu odůvodnění zmíněného usnesení Nejvyšší soud již uzavřel, že se zdůvodněním návrhu usnesení valné hromady podle citovaného ustanovení by mělo být akcionářům bez vynaložení nepřiměřeného úsilí a času seznatelné, proč představenstvo navrhuje, aby valná hromada o dané náležitosti rozhodla, a proč se tak má stát navrhovaným způsobem. Platí, že každá vada pozvánky může být důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Odůvodnění návrhu usnesení zásadně podléhá materiálnímu přezkumu v případném řízení o neplatnosti usnesení valné hromady. V projednávané věci vzal soud za prokázané, že obsah pozvánky k napadenému bodu 4 pořadu jednání valné hromady, který soud výše v odůvodnění podrobně popsal, mimo jiné odůvodňoval návrh usnesení o záměru rozhodnout o rozdělení zisku za rok 2018 tak, že po přidělu do rezervního fondu bude ostatní zisk nerozdělen mezi akcionáře s ohledem na plánované investice a náklady na údržbu a obnovu vodárenské infrastruktury, což je v souladu se zavedenou praxí společnosti. Odůvodnění napadeného usnesení tedy v pozvánce neabsentovalo, pozvánka na valnou hromadu obsahovala veškeré náležitosti stanovené v ustanovení § 407 odst. 1 ZOK a soud proto uzavřel, že tvrzení navrhovatele, že valná hromada byla svolána v rozporu s § 407 odst. 1 písm. f) ZOK, není důvodné.
27. V obsahu protestu ze dne 3. 5. 2019 navrhovatel dále uvedl, že bylo porušeno právo akcionáře podílet se na zisku společnosti, podle něj žádné důvody pro nevyplacení zisku mezi akcionáře u účastníka neexistují, v souvislosti s přijetím usnesení došlo ke zneužití hlasovacích práv k újmě celku, ke zneužití vlastnického práva, jehož hlavním cílem je poškodit jiného, když z uměle zadržovaného zisku těží jen určitá část akcionářů, konkrétně města a obce, kteří tuto politiku zneužívají k dosažení svých politických cílů, neboť zisk je investován pouze do vodárenské infrastruktury na jejím území, čímž dochází ke znehodnocování pozemku v jejich katastru, a dlouhodobá praxe společnosti, kdy je dosažený zisk přerozdělován do různých fondů, je rozporná s dobrými mravy, když stanovy účastníka řízení neurčují, jaká část rozdělovaného zisku musí připadnout akcionáři.
- S uvedenými tvrzeními účastník řízení zásadně nesouhlasil. Rozhodování o rozdělení zisku je výsostnou pravomocí valné hromady, a je na akcionářích, zda k jejich rozdělení dojde či nikoliv. Podle účastníka řízení předmětem soudního přezkumu však nejsou ani důvody, pro které bylo usnesení přijato. Poukazoval přitom na usnesení č.j. NS ČR č.j. 27 Cdo 1175/2017, podle kterého, podle účastníka řízení, důvody rozhodnutí i v případech, kdy musí být ze zákona usnesení valné hromady uvedeny, soud nemůže posuzovat. Akcionáři dali hlasováním, jak soud zjistil v souladu se stanovami účastníka řízení jednoznačně najevo, že zisk, mimo příděl do rezervního fondu rozdělit mezi akcionáře nechťejí, a důvody pro nerozdělení zisku, ač s oprávněností jejich přezkumu účastník nesouhlasí, byly pro společnost zcela závažné a legitimní.

Podle názoru soudu k jednotlivým žádostem či požadavkům navrhovatele, obsažených v obsahu protestu prezentovalo představenstvo dostatečným způsobem důvody, pro které nemá být rozdělen zisk mezi akcionáře, odůvodnilo potřebu investovat zisk do obnovy vodárenské infrastruktury, sdělilo, proč by případné rozdělení zisku mezi akcionáře prostředky na obnovu ponížilo a ztížilo tak zachování trvale udržitelného provozu vodárenské sítě, ve svém důsledku by rovněž mohlo vést ke zvýšení cen vodného a stočného. K výsledkům hospodaření za dobu její existence odkázalo představenstvo na účetní závěrky dostupné ve sbírce listin obchodního rejstříku a sdělilo, proč takové vysvětlení, které požaduje navrhovatel, není potřebné pro posouzení obsahu záležitostí zařazených na valnou hromadu či výkon akcionářských práv navrhovatele na ní. Dozorčí rada podle obsahu zápisu z valné hromady potvrdila, že byly splněny „ekonomické“ podmínky pro odmítnutí poskytnutí vysvětlení akcionáři v rozsahu, v němž se jich navrhovatel dožadoval, aby si podle svého tvrzení, mohl udělat úsudek o tom, zda je, či není zisk uměle zdržován a zda případné přijetí návrhu usnesení předloženého představenstvem je, či není v rozporu s dobrými mravy. Usnesení o nerozdělení zisku a přidělení části zisku do rezervního fondu bylo, jak soud zjistil přijato 84,3579 % většinou hlasů.

Účastník řízení rovněž tvrdil a prokazoval, že je vodárenskou společností, jehož činnost spočívá v naplňování veřejného zájmu, a 93% jeho akcií je vlastněno obcemi a městy Zlínského regionu, které jsou omezitelně převoditelné, a mohou být vlastněny pouze městy nebo obcemi, což prokazoval zakladatelskou listinou účastníka ze dne 25. 10. 1993, zmíněné akcie byly převáděny v souvislosti s privatizací vodáren a v souvislosti s nepeněžitým vkladem, a nelze je považovat za investorské akcie, ale za způsob, jakým zprostředkovaně původní vlastníci na majitele pověřili účastníka řízení správa svého majetku, tedy jeho obnovou a udržováním.

To, že na provozování údržby a obnovy vodohospodářské infrastruktury je dán veřejný zájem, potvrdil i ÚOHS v rozhodnutí ze dne 16. 5. 2016, v němž konstatoval, že mezi potřeby veřejného zájmu patří i potřeby stavící se ke sféře vodárenství, v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací, vypracovaných Ministerstvem zemědělství ČR je pak výslovně uvedeno, že zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod je službou ve veřejném zájmu, a tento veřejný zájem byl znám všem původním vlastníkům Akcií na majitele, a musel být proto znám i dalším nabyvatelům akcií. Z obsahu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací na území ČR vydaného v roce 2008 MZ ČR, tak z obsahu studie variant dalšího provozování majetku společnosti Grant Thornton soud zjistil, že vlastníci vodárenské infrastruktury by měli na její obnovu investovat ročně 2 % pořizovací hodnoty majetku nejméně, přičemž zmíněné hodnoty účastník řízení nedosahuje. Podle již zmíněné studie vydává ročně bez DPH na obnovu přibližně 1,8 % pořizovací hodnoty infrastruktury, ze zprávy představenstva účastníka řízení za rok 2018 pak soud zjistil, že podle ní investice účastníka do obnovy a rozvoje infrastruktury za uvedený rok činila celkem 1,6 % pořizovací hodnoty a roční výdaje podle zmíněné studie by měly být navýšeny nejméně o 20 miliónů korun českých.

Účastník řízení prokázal důvod pro nerozdělení zisku mezi akcionáře a nelze proto, tak jak navrhovatel uváděl, dovést, že praxe nerozdělování či rozhodnutí o nerozdělení zisku na napadené valné hromadě je zneužitím většiny hlasů a jednáním v rozporu s dobrými mravy. Naopak účastník prokázal, že se snaží jednat v souladu s ust. § 8 odst. 1 z.č. 274/2001 o vodovodech a kanalizacích, podle kterého vlastník vodovodů nebo kanalizace je povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování, vytvářet rezervu finančních prostředků na jejich obnovu a dokládat její použití pro tyto účely.

Ke zneužití většiny hlasů ve společnosti (§ 244 ZOK) při hlasování o napadeném usnesení nedošlo, protože naprostá většina akcionářů účastníka řízení o nerozdělení zisku (s výjimkou přidělu do rezervního fondu) rozhodla evidentně na základě účastníkem řízení odůvodněných objektivně existujících potřeb investic do vodárenské struktury, která byla akcionářům vysvětlena na napadené valné hromadě, a která je rovněž prezentována ve studii firmy Grant Thornton, resp. byla vysvětlena i na předchozích valných hromadách či prezentována ve výročních zprávách.

Ke zneužití hlasovacích práv k újmě celku přijetím napadeného usnesení ve smyslu ust. § 212 odst. 2 občanského zákoníku, jak tvrdil navrhovatel, nedošlo, soud přisvědčil tvrzení navrhovatele, že hlasování akcionářů obcí a měst je specifickým a legitimním projevem výkonu samosprávy těchto obcí a měst a v důsledku přijatého napadeného usnesení nevznikla újma ani celku akcionářů, ani účastníku, neboť nerozdělení zisku se týkalo všech akcionářů účastníka řízení a žádný z akcionářů přijetím napadeného usnesení netěžil více než jiný akcionář.

Přílehlavé je i tvrzení navrhovatele, že města a obce jsou z jejich územně samosprávných celků limitovány v nakládání se svým majetkem ve prospěch veřejného zájmu, a jestliže tedy hlasování na valné hromadě, na základě kterého bylo přijato napadené usnesení o nerozdělení zisku, byl sledován zákonný a legitimní cíl udržení bezpečnosti a provozuschopnosti vodárenské infrastruktury, přijetím napadeného usnesení proto z výše uvedených důvodů nedošlo ani ke zneužití vlastnického práva, jehož hlavním účelem je poškodit jiného (§ 1012 ZOK), jak navrhovatel tvrdil.

Zásada souladu práv s dobrými mravy představuje významný korektiv, který v odůvodněných případech dovoluje zmírňovat tvrdost zákona a dává soudci prostor pro uplatnění pravidel slušnosti a spravedlnosti, i když by při striktním výkladu formálního práva dospěl k jinému závěru (II ÚS 2883/2021 ze dne 19. 4. 2022). Soud však nezjistil, že by jednání účastníka řízení (který přijetím napadeného usnesení valné hromady neporušil žádné zákonné ustanovení) se přičilo dobrým mravům, jak tvrdil navrhovatel, tedy konkrétně, že by nevyplacením zisku – dividendy účastníkem řízení akcionářům by bylo v rozporu s pravidly slušnosti, či spravedlnosti, a tedy absolutně neplatným právním úkonem z tohoto důvodu (§ 580 OZ).

28. Navrhovatel se rovněž snažil přesvědčit soud o tom, že jestliže jiné obdobné společnosti jako je účastník řízení, dividendu svým akcionářům vyplácí, může tak činit i účastník řízení. Skutečnost, že účastník řízení provozuje vodovodní a kanalizační síť v majetku odlišného vlastníka, a tedy za ryze specifických podmínek, prokázal účastník řízení jednak zprávou představenstva o stavu VAK Zlín a.s. za rok 2018, jednak již zmíněnou studií „Grant Thornton“, soud vzal za prokázané, že účastník řízení skutečně provozuje svou činnost způsobem odlišným od ostatních vodárenských společností, které jsou současně provozovateli i vlastníky vodárenské sítě, a jeho důvody pro nerozdělení zisku bylo proto v řízení nutno zkoumat zcela individuálně bez souvislosti s uvedeným tvrzením navrhovatele, které dokládal označenými důkazy – výročními zprávami či zápisy z usnesení valných hromad takových společností, na nichž o rozdělení zisku mezi akcionáře bylo rozhodnuto. Analogické postavení účastníka řízení s navrhovatelem označenými vodárenskými společnostmi nebylo prokázáno, a tvrzení navrhovatele soud v tomto rozsahu posoudil rovněž jako nedůvodná.

29. Účastník řízení v závěrečném návrhu poukázal na usnesení NS ČR č.j. 27 Cdo 3885/2017 a ustanovení § 34 odst. 1 ZOK, podle kterého uplynutím roku (v konkrétním případě 2019), aniž by v té době došlo k rozhodnutí o rozdělení zisku, se zisk stává automaticky součástí nerozděleného zisku minulých let a nemůže proto již být později rozhodnuto o rozdělení zisku za rok 2018, protože taková položka již neexistuje. Stejně tak k takovému postupu není způsobilá účetní závěrka za rok 2018 ani žádná další účetní závěrka, zmíněné závěry podporuje i účetní standard pro podnikatele č.18.

Z uvedeného důvodu účastník řízení navrhl, že i kdyby soud hypoteticky zjistil porušení zákona či stanov, nemohlo mít takové porušení závažné právní následky, a proto by soud v zájmu účastníka řízení, hodném právní ochrany, neměl neplatnost vyslovit ani v případě, kdyby k tomu existovaly ony hypotetické důvody (§ 260 odst. 1 OZ).

30. Protože však v řízení po provedeném dokazování a zhodnocení tvrzení účastníku řízení vyšlo najevo, a bylo prokázáno, že přijetím napadeného usnesení účastníkem řízení na valné hromadě, konané dne 16. 5. 2019, kterým bylo rozhodnuto o nerozdělení zisku za rok 2018 a přidělu do rezervního fondu, nebylo porušeno žádné zákonné ustanovení, jak tvrdil navrhovatel, naopak

účastník řízení prokázal svá tvrzení, že existovaly zásadní důvody pro nerozdělení zisku mezi akcionáře a přijetím napadeného usnesení nedošlo ani k porušení dobrých mravů, soud žalobu, jako nedůvodnou, v celém rozsahu zamítl.

31. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř, podle kterého se o nákladech řízení rozhoduje i v tomto tzv. nesporném řízení.
32. Protože řízení se týkalo statusových věcí právnické osoby, tarifní hodnota za jeden úkon právní služby odpovídá § 9 odst. 4 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní pomoci tak činí 3 100 Kč.
33. Zástupce účastníka řízení provedl v jeho průběhu 12 úkonů právní pomoci, a to: převzetí a příprava zastoupení, písemné podání ze dne 30. 10. 2019 – vyjádření k návrhu na zahájení řízení, účast na jednání dne 10. 3. 2020 od 9.00 hod. do 10:45 hod., závěrečný návrh ze dne 13. 3. 2020, vyjádření k odvolání ze dne 4. 9. 2020, vyjádření v návaznosti na rozhodnutí odvolacího soudu ze dne 15. 2. 2021, účast na jednání dne 5. 8. 2021 od 12:30 hod. do 14:29 hod., závěrečný návrh ze dne 15. 9. 2021, účast na jednání ze dne 30. 9. 2021 od 13:00 hod. do 13:41 hod., doplnění odvolání ze dne 27. 1. 2022, účast na jednání ze dne 30. 6. 2022 od 9:00 hod. do 10:19 hod., závěrečný návrh ze dne 18. 7. 2022.
Soud přiznal za tyto úkony k rukám právního zástupce navrhovatele částku 37 200 Kč a částku 3 600 Kč za 12 režijních paušálů dle § 13 odst. 3 cit vyhl. a 8 568 Kč, odpovídající 21% DPH z uvedených částek, zástupce účastníka řízení předložil soudu doklad o registraci plátce této daně, celkem soud přiznal k rukám právního zástupce účastníka řízení na náhradě nákladů řízení částku 49 368 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Vrchnímu soudu v Olomouci, prostřednictvím Krajského soudu v Brně, pracoviště Husova 15.

Jestliže nebude dobrovolně splněna povinnost uložena tímto usnesením, lze navrhnout výkon rozhodnutí.

Brno 21. 7. 2022

JUDr. Jiří Jedlička v.r.
samosoudce